

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**Навчально - науковий інститут бізнесу і
менеджменту**

Кафедра обліку та аудиту

**СІДЄЛЬНІКОВА АННА ВІТАЛІЇВНА
УДК 657.4**

**Реферат
кваліфікаційної (магістерської) роботи**

**«ОБЛІК ТА АУДИТ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА
РАХУНКАХ В БАНКАХ (ЗА ДАНИМИ СТОВ
«УНІВЕРСАЛ – АГРО» НОВОМОСКОВСЬКОГО
РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)»**

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Харків – 2020

Кваліфікаційна (магістерська) робота є рукописом.

Робота виконана в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доцент, кандидат економічних наук
Поливана Людмила Анатоліївна

Захист відбудеться на засіданні екзаменаційної комісії у ХНТУСГ за адресою: 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Грошові кошти важливі для будь-якого підприємства, належний їх облік та контроль за їх надходженням та витратами є частиною повсякденної роботи бухгалтерії.

Будь яке підприємство, установа, організація щоденно здійснює велику кількість розрахункових операцій зі своїми контрагентами, бюджетом, працівниками, власниками. І так як грошові кошти є найбільш ліквідними активами та обмеженими ресурсами, і успіх діяльності підприємства багато в чому визначається здатністю їх раціонально розподіляти і використовувати, саме тому організація їх обліку є досить важливим питанням під час контролю операцій з ними. Кошти підприємства (організації) зберігають на своїх розрахункових і поточних рахунках, через які проводяться всі грошові операції без обмеження їхнього переліку. Порядок безготівкових розрахунків суворо регламентований законодавством. Від правильності організації та дотримання методології ведення бухгалтерського обліку і аналізу грошових коштів та розрахунків залежить діяльність підприємства, що має здійснювати розрахунки з постачальниками та підрядниками, покупцями та замовниками, бюджетом, кредиторами, інвесторами.

В сучасній науковій літературі недостатню увагу приділено дослідженню питань обліку і аналізу грошових коштів та розрахунків як цілісної системи. Існує необхідність комплексного підходу до розв'язання проблем, пов'язаних з організацією та методикою ведення бухгалтерського обліку і економічного аналізу грошових коштів та розрахунків, зокрема: визначення особливостей взаємозв'язку грошових

коштів та розрахунків в господарській діяльності підприємств, удосконалення методики бухгалтерського обліку грошових коштів та розрахунків, визначення та оцінка факторів впливу на грошові потоки та розрахунки підприємства і побудова відповідних аналітичних моделей.

Аудит грошових коштів дозволяє з'ясувати різного роду порушення, крадіжки, навмисні зловживання, які привели б до відтоку грошових коштів, а в крайньому випадку – банкрутству підприємства. Це підтверджує необхідність та важливість зовнішнього контролю – аудиту для забезпечення успішної фінансово-господарської діяльності.

Отже, облік грошових коштів в Україні перебуває в стані постійного контролю з боку НБУ, ДФС, власників та адміністрації кожного підприємства як актив, який перебуває в стані руху та змін. Удосконалення нормативної бази з методики обліку грошових коштів та організації їх збереження і руху потребує розробки нових програмних продуктів, які допоможуть обліковому персоналу підприємства з одного боку максимально зменшити обіг готівки, а з іншого боку – забезпечити надійне її збереження.

Теоретична та практична значущість вирішення зазначених питань, недостатня їх наукова та прикладна розробка обумовили актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи «Облік та аудит грошових коштів на рахунках в банках (за даними СТОВ «Універсал – АГРО» Новомосковського району, Дніпропетровської області)».

Метою роботи є дослідження теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках в СТОВ «Універсал - АГРО» шляхом поліпшення механізму його організації.

Для досягнення зазначеної мети поставлені такі завдання: Розкрити теоретичні аспекти обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках; вивчити стан обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках; розробити та запропонувати шляхи удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках; узагальнити висновки і пропозиції по темі дослідження.

Об'єктом дослідження процес організації обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема СТОВ «Універсал – АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад організації обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках на досліджуваному підприємстві.

Методика дослідження Теоретичним та методичним підґрунтям проведених досліджень стали наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, методологія та загальносистемні принципи проведення комплексних досліджень. Із спеціальних методів в роботі були використані: абстрактно-логічний, спостереження, порівняння, метод економічного аналізу, економіко-статистичний.

Інформаційною базою досліджень були нормативно – правові акти України, річна фінансова звітність товариства за період з 2017 по 2019 рр., літературні джерела по темі дослідження, довідково-інформаційні матеріали, результати власних спостережень автора.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в уточненні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

Практичне значення одержаних результатів

полягає в тому, що запропоновані теоретичні узагальнення й практичні рекомендації щодо удосконалення процесу організації обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках можуть бути використані у сільськогосподарських підприємствах, зокрема у СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові та практичні положення і висновки кваліфікаційної (магістерської) роботи обговорювались на Міжнародній науково – практичній інтернет - конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів (м. Харків, 30 жовтня 2020 року), тези доповіді на тему «Проблеми інвентаризації безготівкових розрахунків»; Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Фінансово – економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти» (м. Дніпро, 19-20 листопада 2020 року), тези доповіді на тему «Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні». Також опубліковано статтю у Віснику студентського наукового товариства (вип. №2/2020, м. Харків), на тему: «Вплив облікової політики на ефективність управління діяльністю підприємства».

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи складає 125 сторінок, 4 рисунки, 8 таблиць, 99 використаних джерел на 11 стор. Обсяг основного тексту кваліфікаційної (магістерської) роботи складає 115 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти ведення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках»

розглянуто: склад грошових коштів та завдання їх обліку; класифікація грошових потоків за видами діяльності; види рахунків в банках та порядок їх відкриття, закриття та зміни; аудит в системі контролю; сутність, мета, завдання та методика проведення аудиту грошових коштів на рахунках в банках.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках» розглянуто: організаційно – економічну характеристику підприємства; первинний облік банківських операцій; синтетичний і аналітичний облік грошових коштів на поточних рахунках в національній (іноземній) валюті; облік грошових коштів на інших рахунках в банку; оформлення підсумків аудиторського дослідження.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках у банках» розглянуто: удосконалення обліку грошових коштів на рахунках в банках при діючій формі обліку, організацію обліку грошових коштів на рахунках в банках при автоматизованій формі обліку; аудит в умовах застосування комп'ютерних технологій.

ВИСНОВКИ

Об'єктом дослідження в даній кваліфікаційній (магістерській) роботі є процес організації обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області. Загальна площа землі для ведення господарства на протязі 3-х років зазнала незначних змін і складала 1820,5 га в 2017 році та 1797,5 га в 2018 році, 1797 га - в 2019 році. Середньорічна вартість основних засобів у 2019 році збільшилась у порівнянні з

2017 роком на 16083,5 тис. грн, а у порівнянні з 2018 роком на 9924,2 тис. грн. Характеризуючи чисельність працівників, слід відмітити зменшення цього показника в 2019 році порівнюючи з 2017 роком на 2 чоловіка. Товариство в 2019 році спеціалізується на вирощуванні насіння олійних культур (соняшнику). Слід зазначити, що товариство неліквідне і неплатоспроможне в 2019 році.

Для обліку господарських процесів та діяльності в СТОВ «Універсал-АГРО» використовується автоматизована форма обліку. Завданнями обліку грошових коштів є: суворий контроль за збереженням, надходженням і витрачанням грошових коштів; своєчасне оформлення цих операцій відповідними первинними документами; контроль за цільовим характером використання коштів; надання повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства, для складання звітності; правильне і своєчасне відображення руху грошових коштів у регістрах бухгалтерського обліку. В 2019 році товариство має поточні рахунки в АТ «Креді Агріколь Банк» та АТ «ОТП Банк». Для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках в банку, які можуть бути використані для поточних операцій, в СТОВ «Універсал-АГРО» призначено рахунок 31 «Рахунки в банках». Це рахунок активний, балансовий, основний, призначений для обліку оборотних активів. За дебетом рахунку 31 «Рахунки в банках» відображається надходження грошових коштів, за кредитом - їх використання. В товаристві рахунок 31 «Рахунки в банках» має такі субрахунки другого порядку: 3111 «Поточні рахунки в національній валюті»; 3131 «Спеціальні рахунки в банку в національній валюті».

Але, провівши дослідження, нами запропоновано вести облік коштів на рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, саме на

субрахунку 315 «Спеціальні рахунки в національній валюті». Отже, в СТОВ «Універсал-АГРО» в «ІС: Бухгалтерія» необхідно внести зміни до робочого Плану рахунків та перейменувати субрахунок у відповідності до вимог законодавства. Синтетичний облік операцій за рахунком 31 «Рахунки в банках» здійснюється автоматично в Журналі – ордері №Іс.-г. та відомості в хронологічному порядку на підставі виписок банку за поточним рахунком і доданих до них документів за кожен день або інший період часу.

Встановлено, що бухгалтерська служба повинна врахувати кілька важливих позицій щодо удосконалення існуючої системи обліку: рівень методологічного забезпечення; систематизацію фінансових відносин і їх категорій; оцінку ресурсів; урахування потреб управління; обслуговування вимог оподаткування; кваліфікацію облікових кадрів. При систематизації фінансових відносин і їх категоріального апарату слід орієнтуватися на розподіл об'єктів обліку за напрямками: виконання взаємних фінансових зобов'язань; відносини з фінансовою системою держави; одержання асигнувань; відносини з банківською системою при одержанні й погашенні кредитів, сплаті відсотків за кредит, одержанні банківських послуг. Також нами рекомендовано організувати бухгалтерський облік відповідно до встановлених завдань, що були закріплені в Наказі про облікову політику: зробити вибір документів, які будуть точно відображати зміст господарської операції з зобов'язань господарства перед своїми кредиторами; забезпечити своєчасність та достовірність відображення операцій з зобов'язаннями у бухгалтерському обліку, здійснення контролю за правильністю і законністю використання коштів взятих у позику, дотримання встановлених строків розрахунків з кредиторами; групування записів в облікових регістрах: треба забезпечувати одержання всіх показників,

передбачених формами звітності, тобто уникати додаткових вибірок або звернення безпосередньо до первинних документів; забезпечити проведення економічного аналізу з метою доцільності взятих на себе зобов'язань, що дасть змогу встановити певні межі в використанні коштів на ті чи інші потреби; удосконалити існуючий графік документообігу, що стосується взятих на себе зобов'язань за кредитними операціями з метою усунення відставання обліку від встановлених нормативів обробки інформації та подання звітів до органів управління; провести в господарстві аудиторську перевірку, щоб установити недоліки чи позитивні сторони існуючого бухгалтерського обліку. Одним з важливих напрямів удосконалення обліку на підприємстві можна вважати впровадження системи «Клієнт-банк» з повним спектром послуг.

Вважаємо, що запропоновані вище заходи щодо ведення бухгалтерського обліку операцій на рахунках в банках будуть запроваджені в практичній діяльності підприємства, а також сприятимуть оптимальному розвитку товариства в цілому.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

1. Глазкова Д.С., Сідельнікова А.В., Кізіченко В.О. Проблеми автоматизації безготівкових розрахунків. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 156-160.

2. Мишура А.І., Сідельнікова А.В., Поливана Л.А.

Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні. Фінансово – економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: Збірник тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (19-20 листопада 2020 року). Частина 2. Дніпро. НМетАУ, 2020. С. 178-180.

3. Сідельнікова А.В., Ямбих Ю.А., Юрченко Т.М., Глазкова Д.С. Вплив облікової політики на ефективність управління діяльністю підприємства. Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць. Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. С. 66-63.

АНОТАЦІЯ

Сідельнікова А.В. «Облік та аудит грошових коштів на рахунках в банках (за даними СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області)». – На правах рукопису.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є вивчення теоретичних аспектів обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках; стану обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках на конкретному підприємстві та розробка удосконалення ведення їх обліку. Кваліфікаційна магістерська робота виконується на матеріалах СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області. Об'єктом дослідження виступають господарські операції з обліку грошових коштів на рахунках в банках, що відбуваються в СТОВ «Універсал-АГРО». В кваліфікаційній магістерській роботі розглянуто теоретичні положення первинного, аналітичного і синтетичного обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках. Висвітлено стан обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках, запропоновано шляхи удосконалення обліку та аудиту грошових коштів на рахунках в банках.

Наукова новизна отриманих результатів:

- запропоновано вести облік коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, саме на субрахунку 315 «Спеціальні рахунки в національній валюті». Отже, в СТОВ «Універсал-АГРО» в «1С: Бухгалтерія» необхідно внести зміни до робочого Плану рахунків та перейменувати субрахунок у відповідності до вимог законодавства;
- удосконалено існуючу систему обліку: рівень методологічного забезпечення; систематизацію фінансових відносин і їх категорій; оцінку ресурсів; урахування потреб

управління; обслуговування вимог оподаткування; кваліфікацію облікових кадрів.

- набуло подальшого розвитку запропонованого впровадження системи «Клієнт-банк» з повним спектром послуг на підприємстві.

Ключові слова: грошові кошти, безготівкові розрахунки, поточні рахунки, первинна документація, платіжне доручення, аудит, автоматизація обліку.

Список публікацій студента:

1. Глазкова Д.С., Сідельнікова А.В., Кізіченко В.О. Проблеми автоматизації безготівкових розрахунків. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 156-160.

2. Мишура А.І., Сідельнікова А.В., Поливана Л.А. Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні. Фінансово – економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: *Збірник тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (19-20 листопада 2020 року). Частина 2. Дніпро. НМетАУ, 2020. С. 178-180.*

3. Сідельнікова А.В., Ямбих Ю.А., Юрченко Т.М., Глазкова Д.С. Вплив облікової політики на ефективність управління діяльністю підприємства. *Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць. Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. С. 66-63.*

SUMMARY

Sidelnikova A.V. "Accounting and audit of funds in bank accounts (according to STOV" Universal-AGRO "Novomoskovsk district of Dnipropetrovsk region)". - On the rights of the manuscript.

The purpose of the qualifying master's thesis is to study the theoretical aspects of accounting and auditing of funds in bank accounts; the state of accounting and audit of funds in bank accounts at a particular enterprise and the development of improvements in their accounting. Qualifying master's thesis is performed on the materials of STOV "Universal-AGRO" Novomoskovsk district of Dnipropetrovsk region. The object of the study are business transactions for the accounting of cash in bank accounts, which take place in STOV "Universal-AGRO". The theoretical master's thesis considers the theoretical provisions of primary, analytical and synthetic accounting and auditing of funds in bank accounts. The state of accounting and audit of cash on bank accounts is highlighted, ways to improve the accounting and audit of cash on bank accounts are proposed.

Scientific novelty of the obtained results:

- it is proposed to keep records of funds on the account in the system of electronic administration of value added tax, namely on sub-account 315 "Special accounts in national currency". Therefore, in STOV "Universal-AGRO" in "1C: Accounting" it is necessary to make changes to the working Chart of Accounts and rename the sub-account in accordance with the requirements of the legislation;
- the existing accounting system has been improved: the level of methodological support; systematization of financial relations and their categories; resource assessment; taking into account the needs of management; maintenance of tax requirements; qualification of accounting staff.

- the proposal for the introduction of the "Client-Bank" system with a full range of services at the enterprise was further developed.

Keywords: cash, non-cash payments, current accounts, primary documentation, payment order, audit, accounting automation.

**Комп'ютерний набір і верстка
Сідельнікова А.В.**

Підп. до друку __. __. 2019. Формат 60x84 1/16. Папір
офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк
офсетний.

Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9. Тираж 10 прим.

Замовлення № __

Надруковано в КП «Міська друкарня» 61002, м.
Харків, вул. Алчевських, 44 Свідоцтво про державну
реєстрацію: серія ДК № 3613 від 29.10.2009р.